

Turistika v Národnom parku Donau-Auen

Forst- und
Landwirtschaftsbetrieb

NATIONAL
PARKS
AUSTRIA

nationalpark
donauauen

KOSTBARE NATUR FÜR GENERATIONEN

Obsah

Úvod	strana	4
Lobau	strana	6
Schönau	strana	12
Orth	strana	16
Eckartsau	strana	22
Stopfenreuth	strana	26
Hainburg	strana	30
Petronell-Carnuntum	strana	36
Maria Ellend – Haslau – Regelsbrunn	strana	40
Mannswörth	strana	46
Infocentrum	strana	49
Prehľadná mapa národného parku	strana	50

Vitajte v Národnom parku Donau-Auen!

Národný park Donau-Auen sa rozprestiera medzi dvoma európskymi veľkomestami Viedňou a Bratislavou. Chráni jedno z posledných veľkoplošných záplavových území v strednej Európe so špecifickými biotopmi, ako aj mnohými vzácnymi druhmi živočíchov a rastlín. Príroda sa tu rozvíja voľne, bez hospodárskych zásahov človeka. To je záruka, že aj budúce generácie budú môcť obdivovať jej pôvodnú silu a krásu.

Impressum:

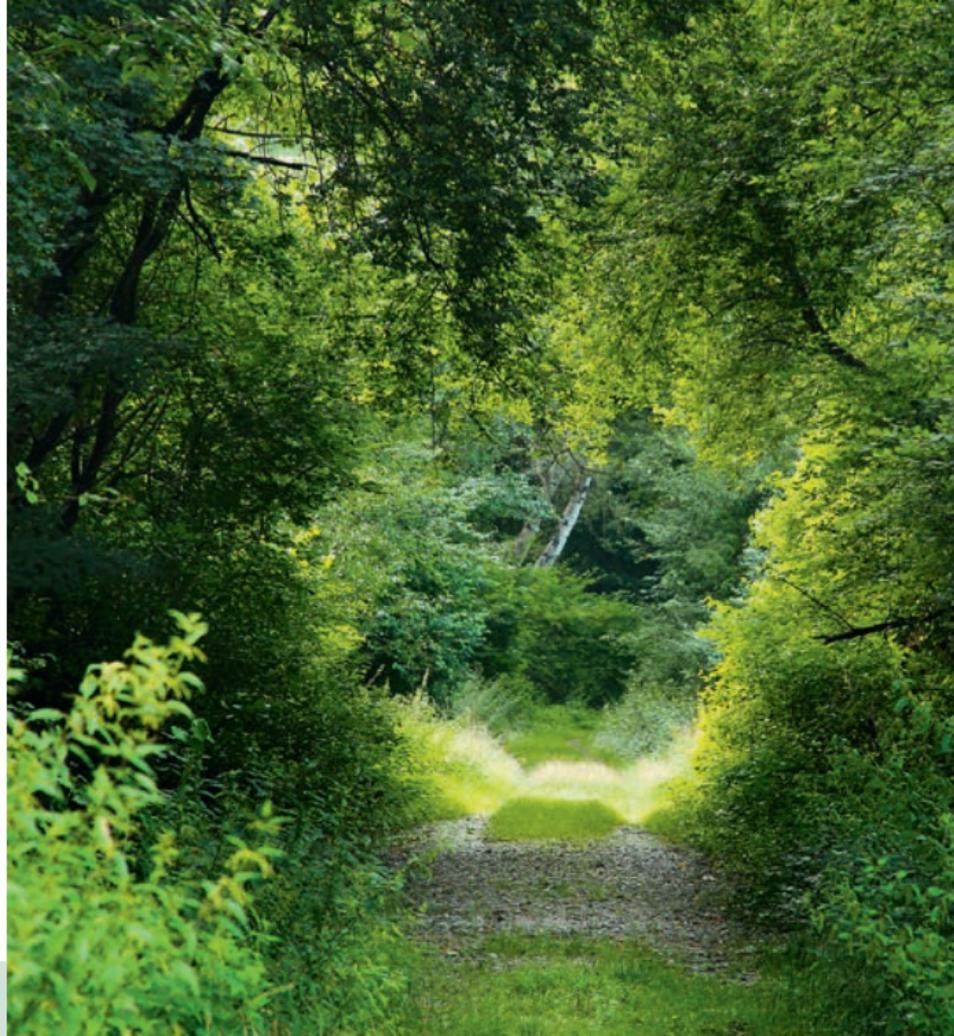
Vlastník média a vydavateľ: Národný park Donau-Auen GmbH, Schloss Orth, 2304 Orth/Donau, Tel. +43(0)2212/3450, e-mail: nationalpark@donauauen.at, www.donauauen.at, Foto: Baumgartner, Karches, Kern, Kovacs, Kracher, MA 49, Navara, Neumair, Popp, Roland, Sendor/Zeman, Weingartner. Design: www.michaelkalb.at, tlač: CDruk, náklad: 5.000 ks, vydané: marec 2019, tlač šetrná k životnému prostrediu, chyby v sadzbe a tlači vyhradené.

Pri jednotlivých vstupoch do národného parku sú vyznačené viaceré turistické trasy rôznych dĺžok.

V tejto brožúre nájdete k jednotlivým značeným chodníkom výrezy z mapy, ako aj podrobné popisy každej trasy a odkazy na zvláštnosti jednotlivých stanovišť v rámci národného parku.

Žiadame všetkých návštevníkov a návštevníčky, aby sa počas výletov správali ohľaduplne k prírode, ako aj k ostatným hosťom národného parku a dodržiavali pravidlá uvedené na strane 4.

Pokyny

Národný park Donau-Auen, ktorý ochraňuje rozmanitý i krehký svet rastlín a živočíchov, ponúka svojim návštevníkom aj pôsobivé prírodné zážitky. Tieto aktivity sa dajú zladiť iba dodržiavaním predpisov a pravidiel slušného správania – prosíme pomôžte nám v tom!

Chránené územie je na všetkých značených trasách voľne prístupné – bez platenia poplatkov. Neschádzajte z vyznačených turistických chodníkov! V ponuke sú aj zelenou farbou vyznačené trasy pre cykloturistov. Národným parkom vedie aj diaľková pešia trasa 07, ako aj Dunajská cyklotrasa: z Passau cez Hainburg až do Maďarska.

Niektoré vodné plochy v národnom parku môžu byť splavované bezmotorovými plavidlami. Viaceré úseky

dunajského pobrežia sú návštevníkom voľne prístupné.

Kúpanie je povolené iba v niektorých oblastiach. Kempovanie je povolené v katastri Stopfenreuth. Bližšie informácie získate na tel. čísle +43 2212/3555, kde si môžete požiadať o bezplatné mapy „Kúpanie, člňkovanie a kempovanie v Národnom parku Donau-Auen“ – info k dispozícii aj na www.donauauen.at (v časti download- stránky na stiahnutie).

Od individuálnych návštevníkov a návštevníčiek sa vyžaduje zvýšená opatrnosť pri stúpajúcej hladine Dunaja najmä v oblastiach ohrozených záplavami. Vyhýbajte sa takýmto územiám, kde vás môžu ohroziť záplavové vody. Pred vstupom do takéhoto terénu si na tel.č. +43 2163/3370 najprv zistite výšku hladiny toku a najbližšie prognózy. Zoberte si so sebou svoj mobil - v núdzových situáciách vám môže byť užitočný.

Ďalšie informácie týkajúce sa turistických chodníkov a pravidiel správania vám poskytne Správa národného parku. Kontakt: Tel. 02212/3555, schlossorth@donauauen.at

Pomôžte chrániť prírodu – zodpovedné správanie sa v národnom parku.

Zachovajte prírodu – ponechajte prosím živočíchov a rastliny v ich životnom prostredí.

Nebezpečenstvo požiaru – prosíme vás nezakladajte oheň v prírode a neodhadzujte horiace cigarety.

Jazda na koni – jazdenie na koňoch alebo vodenie koní je v NP zakázané.

Predchádzajte hromadeniu odpadu – svoj odpad si odneste so sebou a správne ho zlikvidujte.

Drony – na území národného parku je zakázané používať lietajúce drony, či multikoptéry akéhokoľvek druhu.

Uviažte si psa – držte si svojho psa na vôdzke a buďte ohľaduplní k voľne žijúcim živočíchom a ostatným návštevníkom.

Ponuka trás – k dispozícii máte 100 km značených trás, neschádzajte prosím zo značených chodníkov.

Cyklocesty – s bicyklami jazdíte iba po trasách značených zelenou farbou.

Splavy na člnoch – na svojich člnoch môžete splavovať v NP iba vyhradené úseky niektorých bočných ramien Dunaja.

Prístupné dunajské pobrežie – kúpať sa a kotviť s člmi je možné iba vo vymedzených oblastiach NP.

Kempovanie – stanovanie a bivakovanie je dovolené iba na vyhradených miestach.

Geocaching – príslušné predpisy sú uvedené na stránke: www.donauauen.at/der-nationalpark/verhaltensregeln/

Pešie turistické trasy:

- Naturlehrpfad Obere Lobau – 3,5 km
- Rundweg Panozzalacke – 5 km
- Napoleon Rundweg – 10 km
- Untere Lobau Rundweg – 8 km
- - - Wiener Stadtwanderwege

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Mokrade mimo NP
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- ||||| Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld

- P Parkovisko
- B Prírodné kúpalisko
- i Informácie

Lobau

Viedeňskou časťou národného parku kedysi tiež pretekala Dunaj, avšak reguláciou Dunaja koncom 19. storočia bola táto oblasť úplne odrezaná od hlavného toku rieky. Doposiaľ sú však v krajine viditeľné stopy, ktoré tu zanechal dunajský vodný tok. Jeho dôkazom sú aj názvy okolitých obcí, ako napríklad „Häufel“, ale aj výskyt terénnych depresii a mokrín, ktoré sú svedkami niekdajších ostrovčekov a vedľajších ramien Dunaja.

V miestach s nahromadenými nánosmi štrku, ktorý už regulovaný tok nestihol odplaviť, vznikli horúce stepné biotopy so xerotermofilnou flórou a faunou, pripomínajúce africké savany.

Staré dunajské ramená v Lobau husto zarástli trstinami, čím vznikli špeciálne vtáacie biotopy. Vtáky v daných

porastoch môžu nerušene pobeťovať a plávať, pre prírodných pozorovateľov sú takmer neviditeľné, ale ich hlasy sú zreteľné.

Objavovanie prírodných krás Lobau a jej skrytých obyvateľov si vyžaduje veľa trpezlivosti a sústredeného pozorovania.

Lobau- mŕtve rameno

Náučný chodník Obere Lobau (5 km)

Východiskový bod: Dom národného parku (nationalparkhaus/wien-lobAU), autobus č. 92B, zastávka Raffineriestraße Biberhaufenweg, alebo vstup do národného parku: Saltenstraße/Lobaubrücke

Značenie: — **Predpokladaný čas: 2 hodiny**

Turistická trasa začína pri Dome národného parku a smeruje najprv k prírodnému kúpalisku Dechantlacke. Okolo tohto starého štrkového jazera sa nachádza množstvo bobrieho ohryzu a v období od apríla do neskorej jesene sa v tichých zákutiach jazera dajú pozorovať korytnačky močiarne. Bohužiaľ sa tu často vyskytnú aj nepôvodné druhy vodnej korytnačky písmenkovej s červenými a žltými flakmi, ktoré sú konkurenciou pre domáci druh – korytnačku močiarnu.

Trasa vedie ďalej malou stepnou lokalitou, kde sa v jarňách mesiacoch vyskytujú krásne porasty vstavačovitých rastlín

(Orchideaceae) a odtiaľ cez drevený chodník Josefsteg, ktorý prechádza starým dunajským ramenom s hustým porastom trstín. Chodník pokračuje gaštanovou alejou popri lúkach k vodárni a ďalej cez pole k vstupu do národného parku – Saltenstraße. Na kraji lesa sa nachádza vyhlídková plošina s výhľadom na vodnú plochu Tischwasser, kde sa dá dobre pozorovať vodné vtáctvo. Trasa vedie ďalej cez stepnú oblasť späť k Josefsteg a končí v Dome národného parku.

Dom národného parku -nationalparkhaus wien-lobAU

Okružná trasa Panozzalacke (5 km)

Východiskový bod: parkovisko pri Panozzalacke, autobus č. 92B, zastávka Lobgrundstraße

Značenie: — **Predpokladaný čas: 2 hodiny**

Trasa začína hneď za parkoviskom, vedie popri bunkri z druhej svetovej vojny cez stepnú lokalitu porastenú kríkmi rakytníka rešetliakového a hlohom až k prírodnému kúpalisku – štrkovisku Panozzalacke, kde sa často zdržiavajú labute. Ďalej cesta vedie majestátnym jaseňovým porastom a pokračuje pozdĺž mŕtvych ramien Fasangarten Arms s trstinovým porastom. Stojace odumreté stromy na tejto lokalite poskytujú ideálne životné prostredie rôznym druhom ďatlov.

Trasa potom prechádza gaštanovou alejou a popri vodárni do Vorwerkstraße. Pokračuje dubovou alejou a alejou starých ovocných stromov, prechádza rozľahlými lúkami a úhormi. Vyhlídková plošina poskytuje krásne výhľady na pokojné vody starého ramena, kde sa niekedy mihne aj sliepočka vodná. Potom chodník odbočuje na juh a prechádza pokojnou lúčnou krajinou, kde sa na jeseň zdržiava vysoká zver a zajace. Tesne pred štrkoviskom Panozzalacke sa popri ceste nachádzajú rozsiahle hniezdiská havrana čierneho, ktorý tu nocuje v zimných mesiacoch.

Stepná krajina

Okružná trasa – Napoleonov chodník (10 km)

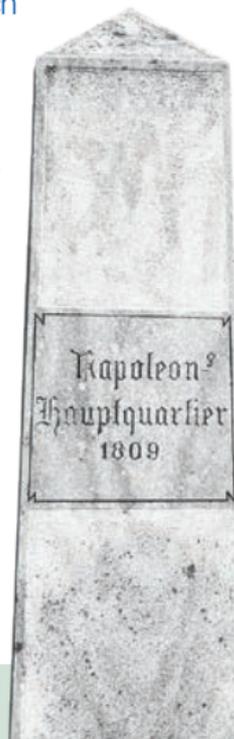
Východiskový bod: okruh môže začať pri reštaurácii Groß-Enzersdorfer Uferhaus, alebo pri Kasernbrückerl, ako aj pri štrkovisku Panozzalacke. Autobus č. 26A Groß-Enzersdorf alebo 92B Lobgrundstraße

Značenie: — **Predpokladaný čas: 3 hodiny**

Od reštaurácie Groß-Enzersdorfer Uferhaus vedie trasa najskôr cez bývalé ostrovy s viditeľnými zbytkami starého opevnenia. Dnes už je tento rozsiahly jaseňový porast zväčša suchý. Z lokality Kasernbrückerl trasa odbočí smerom na juh a pokračuje okolo bývalého skladu pušného prachu a cintorína francúzskych vojakov, ktoré sú ukryté v hustom lužnom lese. Cesta vedie ďalej popri hájovni vedľa majera a prechádza rozsiahlymi lúčnymi

plochami. Sú to výborné lokality na pozorovanie vysokej zveri a zajacov a v zimných mesiacoch tu často vídať aj loviacich vtáčích dravcov.

Trasa pokračuje cestou Napoleonstraße a vyúsťuje v južnej časti Lobau. Neďaleko skladu pohonných hmôt a blízko Panozzalacke sú popri trase umiestnené ďalšie dva kamene z napoleonských čias. Cesta pokračuje pozdĺž kompostárne, kde okružná trasa prechádza do poslednej etapy. Táto vedie popri rozsiahlych lúčach a opustených poliach hustým lesným porastom, pozdĺž malých vodných plôch späť smerom k obci Groß-Enzersdorf

Kameň z napoleonských čias

Okružná trasa Untere Lobau (8 km)

Východiskový bod: Groß-Enzersdorfer Uferhaus, autobus č. 26A smer Groß-Enzersdorf (z autobusovej stanice k reštaurácii Uferhaus počítajte s dlhšou pešou trasou)

Značenie: — **Predpokladaný čas: 2 – 3 hodiny**

Trasa začína na parkovisku pri reštaurácii Groß-Enzersdorfer Uferhaus a smeruje spočiatku na juh ku kanálu Dunaj – Odra, k prírodnému kúpalisku. Okolie vybudovaných vodných plôch je veľmi suché, neúrodná pôda je porastená rakytníkom rešetliakovým a agátom. Odtiaľto vedie cesta k protipovodňovej hrádzi a po nej smerom na východ. V tomto úseku trasy, kde fúka často silný vietor, sa dajú od novembra do februára dobre pozorovať rôzne druhy kačíc a iných vodných vtákov, ktoré využívajú túto v zime nezamrzajúcu oblasť Dunaja na prezimovanie.

Z hrádze cesta odbočí zasa smerom na sever a pri krížnej traverze prechádza ponad mŕtve rameno, husto zarastené trstím. Pri tejto tichej vodnej hladine sa dobre pozorujú volavky a sliepočky vodné, na pobrežných porastoch vrúb sa často vyskytujú bobrie ohryzy a občas sa tu dá pozorovať aj plávajúca ondatra pižmová. Trasa sa nakoniec zvrtnie opäť na západ a pokračuje alejou, potom pozdĺž lúk a polí ležiacich úhorom späť do východiskového bodu.

Sliepočka vodná

Okružná trasa – Horáreň (6 km)

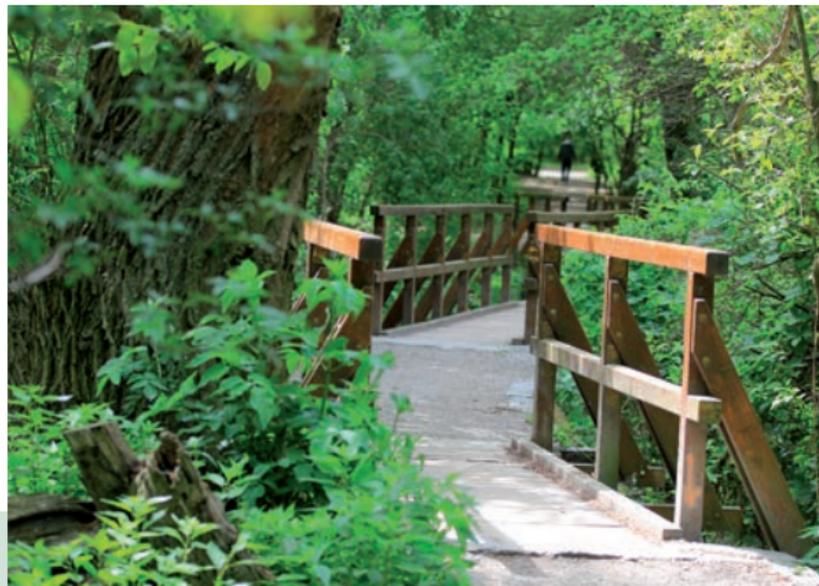
Východiskový bod: trasa môže začať pri Esslinger Furt, alebo pri Stadler Furt, či v Kasernbrückerl. Autobus č. 99B, zastávka Kaposigasse, alebo č. 26A v Groß-Enzersdorf

Značenie: — **Predpokladaný čas: 2 hodiny**

Turistická trasa vstupuje do národného parku zeleným tunelom, ďalej prechádza cez brod Esslinger Furt, kde sa už začínajú objavovať prvé bobrie stopy. Bobria rodina si v tejto lokalite východne od Viedne vybuodovala pre dunajské luhy netypické bobrie hrádze, ktorými si zvyšuje hladinu vody v plytkých stojatých vodách mŕtveho ramena.

Väčšina trasy vedie ďalej otvorenou krajinou, cez lúky a úhory, potom malými remízkami s prevládajúcim porastom agátov, jaseňov, javorov a pajaseňov.

Za horárňou vedie chodník k ceste Vorwerkstrasse a pokračuje smerom ku Groß-Enzersdorf a úsekom lemovaným dubmi a gaštanmi ďalej pokračuje otvorenou krajinou. Tesne pred Kasernbrückerl trasa odbočuje doľava a veľkým oblúkom vedie pozdĺž hranice hustého lesa späť do Esslinger Furt.

Esslinger Furt

Schönau

Úzky pás lužného lesa Schönauer Au-Wald je jednou z najdynamickejších oblastí národného parku. Znížením vlečnej cesty, ktorá slúžila na ťahanie lodí proti prúdu (Treppelweg), sa na dvoch miestach opätovne sprietočnilo bočné rameno Dunaja. Dunajský prúd do neho vnáša množstvo štrku, čím vznikajú nové ostrovčeky. Z nich majú osov hniezdiče v štrkovom podloží, ako kulík riečny a kalužiak malý. Vďaka neustálej brehovej erózii tu opäť zahniezdil aj rybárik riečny. V zime dunajské rameno Schönauer Arm zamrza len čiastočne, čo pri hľadaní potravy využívajú najmä operení zimní hostia.

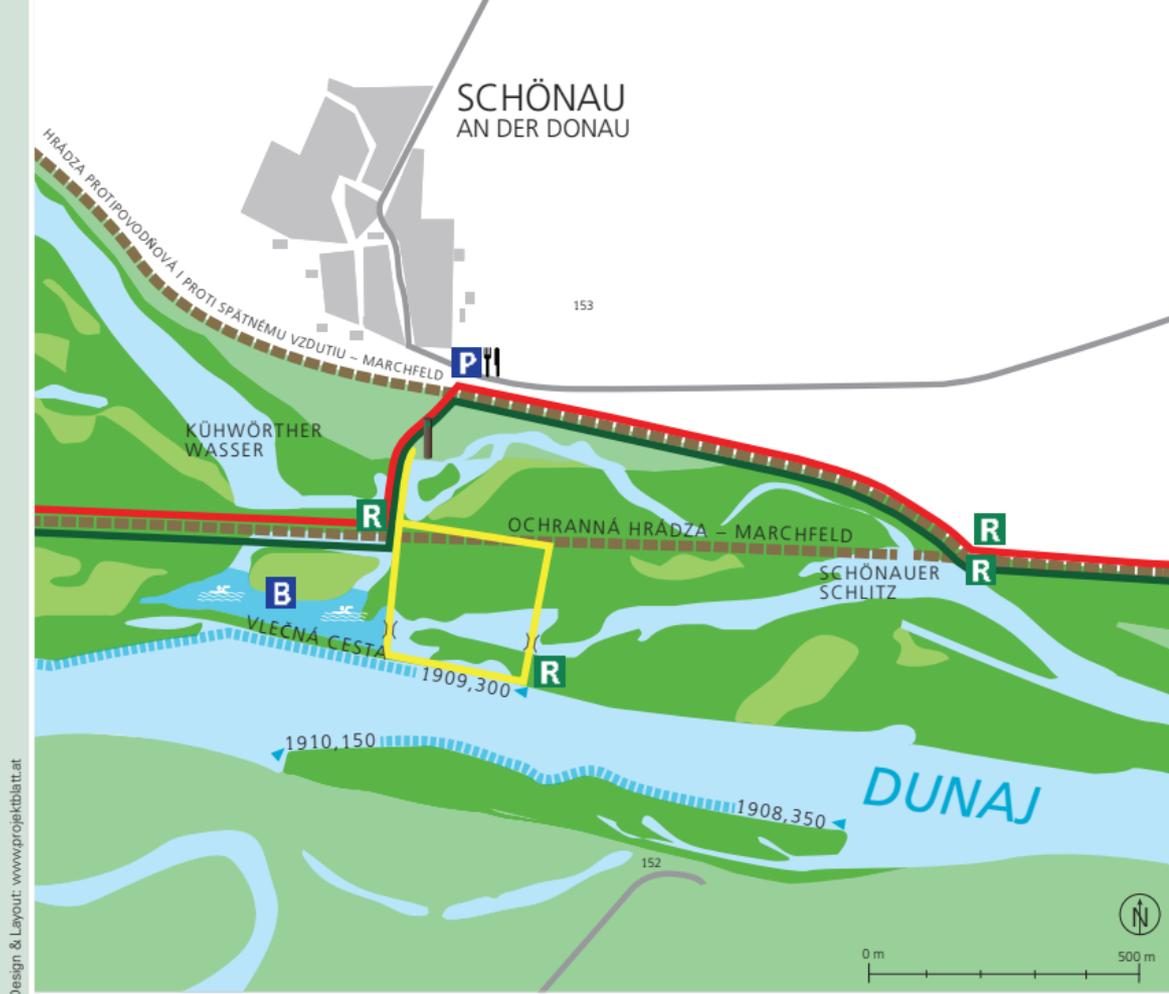
V strmých brehových svahoch si bobry hľbia svoje nory. V zime sa dajú pri troche šťastia pozorovať už v neskorších poobedňajších hodinách. Močariny, ktoré sa naplňajú

vodou pri každom zvýšenom vodnom stave rieky, sú vhodným biotopom pre mnohé druhy žiab a ropúch. V jarných mesiacoch sú dôležitým prostredím na ich rozmnožovanie.

Na piesčitom pobreží sa pri nízkom stave vodnej hladiny objaví druhová pestrosť obyvateľov živočíšnej ríše. Z nich mnohé druhy tu zanechávajú svoje stopy.

V tmavom lužnom lese

Design & Layout: www.projektblatt.at

Pešie turistické trasy:

— Schönauer Donaurunde – 2 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Lužná krajina za hranicou národného parku
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- ||||| Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld
- | Vstup do národného parku
- i Informácie
- R Odpočívadlo
- P Parkovisko
- B Prírodné kúpalisko

Okružná trasa Schönauer Donaurunde (2 km)

Východiskový bod: parkovisko na konci obce Schönau an der Donau, vedľa bufetu „Radler Treff“. Trasa prechádza krížom cez hrádzu Rückstaudamm a po esovite vinúcom sa chodníku končí pri vstupe do NP, označenom dvomi drevenými pilotmi.

Značenie: **Predpokladaný čas: 1 hodina**

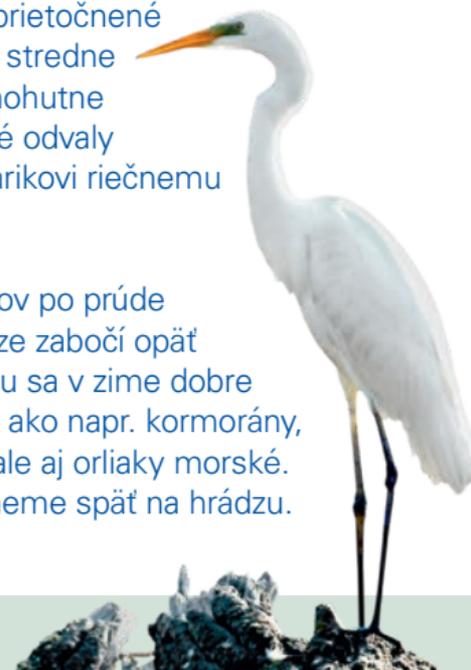
Táto turistická trasa nie je priechodná počas povodní a tesne po záplavách. Uzáveru trasy je treba zohľadňovať!

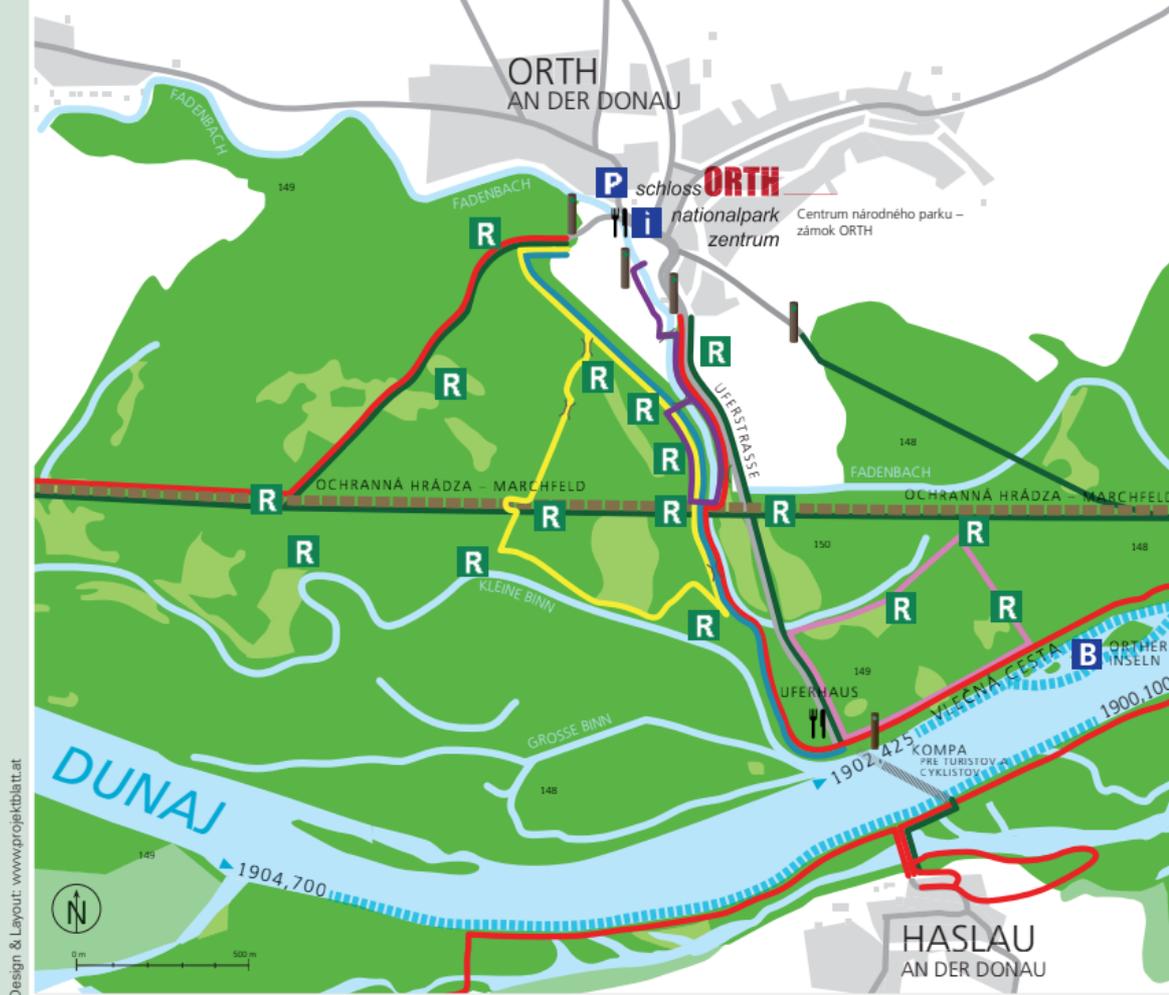
Z vonkajšej strany násypu Schönauer Traverse sú pôsobivé výhľady na vodnú plochu Kühwörther Wasser, prerastenu veľkým trstinovým porastom. Tu sa často zdržiavajú volavky.

Pri prechode cez povodňovú hrádzu začínajú popri ceste prevládať porasty vrby bielej a malé močariny, v ktorých žije vodný hmyz, slimáky a sladkovodné lastúrniky. Vyše metrovú húštinu tu vytvárajú počas vegetačného obdobia porasty žihľavy, černice a netýkavky žliazkatej. Popri úzkom chodníku sa objavujú čerstvé stopy bobrov, ktorí tu ohrýzajú nízke vrbiny. Posledných pár metrov pred Dunajom premostuje ďalšie sprietočnené vedľajšie rameno most. Už pri stredne vysokej vodnej hladine sem mohutne prúdi voda a vzniknuté brehové odvaly poskytujú vhodné miesto rybárkovi riečnemu na zahniezdenie.

Cesta vedie ďalej asi sto metrov po prúde popri Dunaji a pri ďalšej traverze zabočí opäť do vnútrozemia. V tomto úseku sa v zime dobre pozorujú viaceré druhy vtákov, ako napr. kormorány, ktoré tu nocujú na stromoch, ale aj orliaky morské. Trasou cez lužný les sa dostaneme späť na hrádzu.

Volavka biela

Pešie turistické trasy:

- Orther Rundwanderweg – 5 km
- Fadenbachrundweg – 2,5 km
- Uferhausrunde – 2,5 km
- Alter Aulehrpfad - Alter Uferweg – 3 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Mokrade mimo NP
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- ||||| Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld
- | Vstup do národného parku
- R Odpočívadlo
- P Parkovisko
- B Prírodné kúpalisko
- i Informácie

Orth an der Donau

V katastri obce Orth sa rozkladá najrozľahlejšie územie lužnej krajiny v rámci národného parku. Dve bočné dunajské ramená boli na tomto území opäť prepojené s Dunajom. Rieka tu vytvára štrkové ostrovy, podmýva brehové porasty a premiestňuje naplavené drevo. Staré potoky sú znovu plné vody, ktorou zavodňujú mŕtve ramená doposiaľ odrezané od hlavného toku.

Vodné plochy sa v lužnej krajine zväčšujú a začína sa tu dariť vzácnym druhom zvierat, ako sú korytnačky močiarne a blatniaky európske. Tieto vzácne živočíchy sa dajú pozorovať naživo na Zámockom ostrove, v prírodnom areáli Centra národného parku – v zámku Orth.

Dunaj pri Orthe vytvoril sústavu ostrovov - Orther Inseln, ktoré tvoria ideálne prírodné kúpaliská.

Tieto dunajské pláže oplývajú jemným riečnym pieskom s pestrofarebnými štrkovými kamienkami rôznych veľkostí. Na niektorých miestach pobrežia rieka obnažila spleť koreňov vrby bielej, v korunách topolov bielych sa darí imelu, liany vytvárajú husté prírodné závesy z listov. Na ostrovoch sa rozrastá hustý lužný prales, ktorý príroda vytvorila sama, bez zásahov lesníkov

Centrum národného parku – zámok ORTH

Okružná turistická trasa v Orthe (5 km)

Východiskový bod: od parkoviska pri policajnej stanici, rovno cez most Fadenbachbrücke, popri futbalovom ihrisku ku vchodu do národného parku

Značenie: **Predpokladaný čas: asi 1,5 hodiny**

Trasa vhodná pre vozíčkárov: od zámku po protipovodňovú hrádzu (vid' mapa)

Pri záplavách je trasa iba čiastočne priechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru trasy je treba zohľadňovať!

Na začiatku vedie trasa porastom orecha čierneho, ktorého plody na jeseň šíria do okolia charakteristickú arómu. Úzkym pásom lesa sa vinie chodník ďalej popri lúkach k mostíku, ktorý vedie ponad prvú priehlbínu bývalého mŕtveho ramena. Husté porasty trstia sú dôkazom vlhkého podložia.

Z trasy, ktorá pokračuje kedysi vysadeným porastom jaseňov, javorov a hrabov k druhej priehlbine s dreveným mostíkom, je množstvo výhľadov na menšie lúčky, kde sa dá pozorovať vysoká zver. Podmienkou je však dostatočné ticho a pokoj. Chodník vedie ďalej cez protipovodňovú hrádzu Marchfeldschutzdamm do záplavového lužného lesa. Potom sa vinie pozdĺž bočného ramena, ktoré sa počas záplav plní dunajskými vodami. Pri nízkej vodnej hladine sa tu dajú pozorovať štrkové a pieskové nánosy, ktoré demonštrujú silu toku. Na obidvoch brehoch majú svoje nory a kĺzačky bobry a pobrežné porasty sú poznačené ich ohryzmi. Okolité popadané stromy využíva rybárík riečny ako svoje pozorovateľne.

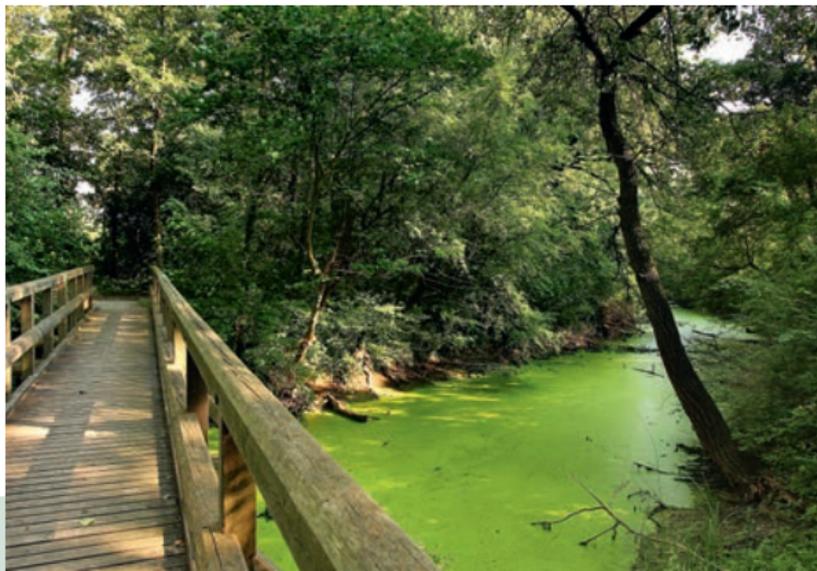
Cesta ďalej prechádza južným okrajom lúky s častým výskytom zveri. Na jar tu kvitne kostihoj i ďalšie liečivé rastliny. Trasa pokračuje po širokej lesnej ceste k mŕtvemu ramenu Fadenbach, pozdĺž ramena vedie smerom do vnútrozemia späť na hrádzu. Prechodom cez hrádzu sa po ľavej strane cesta vracia späť k vstupu do národného parku po ceste Fadenbachweg.

Okružná turistická trasa Fadenbachrunde (2,5 km)

Východiskový bod: Centrum národného parku – zámok ORTH, Zámocký ostrov

Značenie: — **Predpokladaný čas: asi 1 hodina**

Trasa je bezpečná pred záplavovými vodami.

Mostík cez Fadenbach

Zo Zámockého ostrova mieri trasa na juh popri okraji lúky a pri mohutnom topoli bielom vstupuje do lužného lesa. Po niekoľkých metroch sa prejde po drevenom mostíku ponad potok Fadenbach. Toto mŕtve rameno, ktoré je zväčša na jeseň a v zime vyschnuté, sa naplňa podzemnou vodou najmä na jar, keď sa zdvihne hladina Dunaja. V lete jeho hladinu pokrývajú husté porasty vodných rastlín, ako napr. žaburinky, ktoré žaby využívajú ako svoj úkryt. Často sa tu slnia aj korytnačky močiarné.

Trasa ďalej pokračuje okružnou cestou po obidvoch stranách mŕtveho ramena Fadenbach až na protipovodňovú hrádzu, pričom prechádza viacerými drevenými mostíkmi, ktoré poskytujú pekné výhľady na mŕtve rameno. V jarnom období je to prechádzka rozkvitnutou záhradou snežienok, krivcov žltých a fialiek, ku ktorým sa neskôr pridáva aj cesnak medvedí. Aj keď dané územie nie je priveľmi vzdialené od obytnej zóny, v jeho depresiách sa často objavuje vysoká zver a zajace, zväčša počuť i chraptivé hrkútanie mohutného holuba hrivnáka.

Okružná trasa Uferhausrunde (2,5 km)

Východiskový bod: parkovisko pri Dunaji, reštaurácia Uferhaus

Značenie: — **Predpokladaný čas: asi 1 hodina**

Pri záplavách je trasa iba čiastočne priechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru chodníka zohľadňujte!

Trasa vedie pozdĺž vlečnej cesty (Treppelweg) k Orthským ostrovom (Orther Inseln), ktoré rieka vytvorila medzi priečnymi dunajskými hrádzami. Tieto štrkové ostrovy sú čiastočne zarastené hustým porastom vrb a topolov, medzi kameňmi tu ležia úlomky mušiel rôznych druhov lastúrnikov. Po povodniach tu ostávajú mohutné vrstvy naplaveného dreva, ktoré poskytuje vhodné útočisko teplomilným živočíchom: napr. plazom, pavúkom a rôznym druhom chrobákov.

V najvyššej oblasti ostrovov trasa odbočuje do lesa a prechádza najprv opustenými lúkami a neskôr hustým lesom. Chodník prechádza cez priehlinu s častým výskytom podzemnej vody, kde už iba malý trstinový porast je živým svedkom tohto bývalého mŕtveho ramena. Na tejto lesnej ceste sa dajú pozorovať čerstvé stopy diviakov.

Trasa potom vedie pozdĺž potoka Fadenbach, kde sa na jar a v lete často slnia na plávajúcom dreve korytnačky močiarna. Nakoniec cesta prechádza cez dve rozsiahle pastviny, kde od augusta kvitne najjedovatejšia rastlina v národnom parku, jesienka obyčajná. Po ceste Uferstraße sa dostaneme späť k Dunaju.

Európska korytnačka močiarna

Trasa Starý lužný náučný chodník – Alter Uferweg (3 km)

Východiskový bod: parkovisko pri policajnej stanici, ďalej rovno cez most Fadenbachbrücke, rovno popri futbalovom ihrisku ku značenému vchodu do národného parku, prípadne od parkoviska pri Dunaji

Značenie: — **Predpokladaný čas: asi 1 hodina**

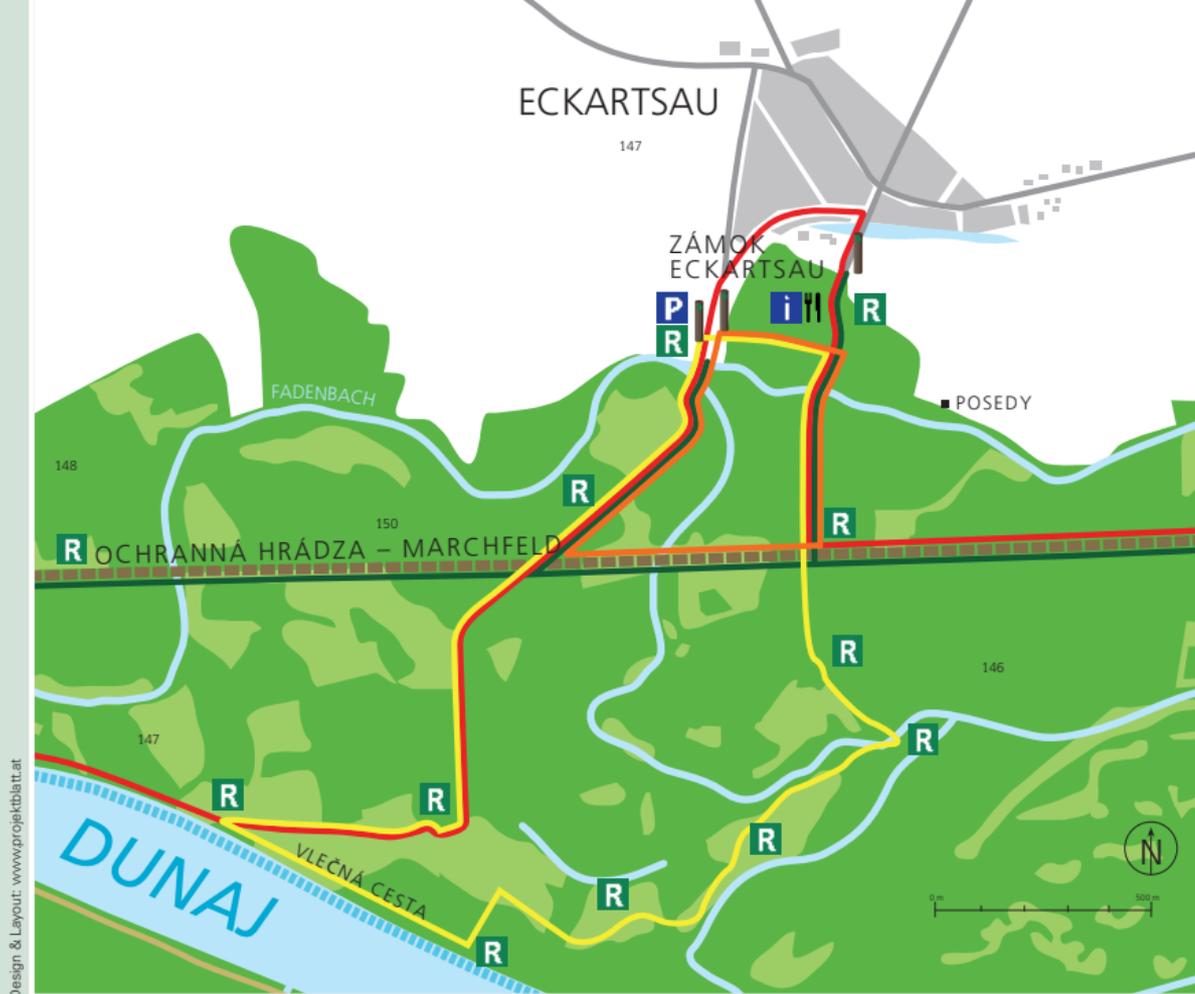
Turistická trasa je pri záplavách iba čiastočne priechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru chodníka prosíme zohľadňovať!

Stará pobrežná cesta (Alter Uferweg) prechádza všetkými biotopmi lužnej krajiny. Začína sa v suchom tvrdom lužnom lese, najprv iba s roztrúsenými drevinami, neskôr prechádza do hustejšieho porastu z javorov, jaseňov a orechov. Trasa vedie ďalej popri rozsiahlom poli k mŕtvemu ramenu a dreveným mostíkom prechádza ponad terénnu depresiu.

Po prekonaní protipovodňovej hrádze cesta vstupuje do mäkkého luhu, kde dominujú topole. Obrovské stromy sa postupne lámu a na tzv. mŕtvom dreve vyrastajú bujné drevokazné huby. Počas cesty sa ponúkajú výhľady na mŕtve rameno, kde sa na plávajúcom dreve rady vyhrievajú korytnačky močiarne. Krátko pred dosiahnutím Uferstraße trasa odbočuje doprava a popri priekope vedie k ďalšiemu bočnému ramenu, v ktorom často chytajú ryby volavky a rybáriky riečne. Popri úzkej lesnej cestičke sa okolo kríkov a stromov ovíjajú lianovité rastliny chmeľ a plamienok. Nakoniec trasa vchádza na lúku pri reštaurácii Uferhaus a končí pri Dunaji.

Huba plamienka zimná

Pešie turistické trasy:

- Große Donaurunde – 8 km
- Rundweg Eckartsau – 3,3 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- ||||| Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld
- | Vstup do národného parku
- i Informácie
- R Odpočívadlo
- P Parkovisko

Eckartsau

Poľovačiek chtíví Habsburgovci zanechali v lužnom lese zreteľné stopy najmä v okolí obce Eckartsau. Rozsiahle lúky okolo zámku Eckartsau boli vytvorené najmä za účelom poľovačiek. Dodnes cez tieto lesy migrujú mohutné jelene, ktoré dané lúky vyhľadávajú najmä v období ruje. Jedna takáto vyklčovaná lokalita neďaleko Dunaja nesie názov „Rote Wird“, čo v preklade znamená „odlesnený ostrov“. Dodnes sú v jej okolí teréne viditeľné stopy po niekdajších vodných prietokoch, ktoré tu kedysi vytvoril tok Dunaja.

Jestvujúce mŕtve ramená už nie sú spojené s hlavným tokom Dunaja. Zavodňované sú buď podzemnými alebo záplavovými vodami. Preto v nich vyrástli ostrovy trstín, ktoré poskytujú rozličným druhom vodných vtákov výborné podmienky na hniezdenie.

V stojatých vodách sa darí leknici žltej, ale aj vzácnejším druhom rastlín, ako sú napr. šípovka vodná, rozpuk jedovatý a lekno biele. V porovnaní s dynamickými lužnými oblasťami v Schönau a Orth má lužný prales v Eckartsau celkom odlišný charakter.

Cisársky lovecký zámok Eckartsau

Veľký Dunajský okruh (8 km)

Východiskový bod: zámocký park Eckartsau

Značenie: — **Predpokladaný čas: 3 hodiny**

Vhodná trasa pre vozičkárov: od zámku až k hrádzi Marchfelddamm (viď mapa)

Turistická trasa je pri záplavách iba čiastočne priechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru chodníka prosíme zohľadňovať!

Zo zámockého parku prechádza trasa smerom na juh, širokou alejou - Maria Theresia Allee smeruje na protipovodňovú hrádzu. Za hrádzou je hneď na prvej rozľahlej lúke viditeľná terénna depresia - niekdajšie bočné rameno Dunaja. Predtým, ako cesta odbočí doprava, prechádza popri mŕtvom ramene, kde sa často slní korytnačka močiarna. Chodník sa ďalej vinie lúkami s mohutnými solitérmi dubov, ktoré lákajú mnohé druhy

hmyzu, a cez úzky pás lesa vychádza na vlečnú cestu (Treppelweg) popri Dunaji.

Potom prechádza trasa do otvoreného priestoru – rozľahlej trávinatej lokality „Roten Wird“. Odtiaľ sa vinie lúkami a neskôr sa stáča späť na sever do chladivého lužneho lesa. Potom opäť križuje hrádzu a vedie popri rozsiahlej pastvine späť do zámockého parku. Pozdĺž celej trasy sa vyskytujú rôzne inštalácie a diela Land artu, ktoré obohacujú jestvujúce prírodné fenomény.

Staré duby

Okružná trasa Eckartsau (3,3 km)

Východiskový bod: zámocký park Eckartsau

Značenie: — **Predpokladaný čas: 1 hodina**

Vhodná trasa pre vozíčkárov: od zámku až k hrádzi Marchfelddamm (viď mapa)

Okružná trasa vedie časťou historického parku cez luhy po hrádzu Marchfelddamm. Iba pár metrov za zámkom prechádza chodník po kamennom moste ponad Fadenbach. Je to mŕtve rameno s pobrežným trstinovým porastom, v ktorom si našli úkryt sliepočky vodné. Občas tadiaľto prepláva ondatra, či potápka hnedá, ktorá si hľadá potravu. Trasa ďalej pokračuje širokou lesnou cestou až na hrádzu. Od hrádze smerom na sever sa rozprestiera mŕtve dunajské rameno, kde sa dajú pozorovať korytnačky močiarne a volavky popolavé. Neďaleko sa v teplom ročnom období pasie na bývalej ornej pôde mladý dobytok. Pasením sa má zabrániť zarastaniu tohto otvoreného územia kríkmi. V tejto časti sa dá pozorovať dudok obyčajný. Smerom na juh od hrádze sa rozprestiera veľkoplošná lúka, ktorú často rozrývajú diviaky pri hľadaní potravy. Na spiatočnej ceste vedie trasa popri ďalšej pastvine a mieste, kde sa bývalé rameno Fadenbach rozvetvuje. Poslednou vodnou plochou je staré kúpalisko Eckartsauer Bad, kde našla svoje útočisko vzácna ryba - blatniak európsky.

Zámocký park

Pešie turistické trasy:

- Stopfenreuther Donaurunde – 4,6 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Lužná krajina za hranicou národného parku
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld
- Vstup do národného parku
- Informácie
- Odpočívadlo
- Táborisko pre stany
- Prírodné kúpalisko

Stopfenreuth

Lužný les pri obci Stopfenreuth (Stopfenreuther Au) leží skoro celý v záplavovej oblasti Dunaja. Výška vodnej hladiny Dunaja počas povodní je zaznamenaná na kameni umiestnenom na ceste pri brehu rieky, na tzv. Uferstraße. Prevládajú tu porasty vrb a topoľov.

Pozdĺž Dunaja je hojný výskyt najmä vrb, ktorých krivý vzrast svedčí nielen o ich vitalite, ale aj o sile toku. Okolo priečných hrádzí, (kamenné hrádze smerujúce do prúdu rieky, slúžia na reguláciu toku pre lodnú dopravu), sa nachádza množstvo mušiel' lastúrníkov, v plytkej vode pri brehu žijú rozmanité druhy mladých rýb.

Tiché vody mŕtvych dunajských ramien poskytujú vhodné životné prostredie pre korytnačky močiarné, ktoré sa rady slnia na plávajúcom dreve. Najlepšie sa dajú pozorovať v

jarných mesiacoch. Keď sa hluk na Uferstraße ustáli, (tu sa totiž nalodujú návštevníci do člnov), dajú sa v jej okolí pozorovať rybáriky riečne a bobry. Ak chce človek objaviť typických obyvateľov luhov, nemusí vždy putovať ďaleko do lužného lesa.

Stopfenreuthský luh

Okružná trasa: Stopfenreuthský dunajský okruh (4,6 km)

Východiskový bod: cesta Uferstraße, protipovodňová hrádza

Značenie: **Predpokladaný čas: 1,5 hodiny**

Vhodná trasa pre vozíčkárov: iba časť Uferstrasse (vid' mapa)

Turistická trasa je pri záplavách iba čiastočne priechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru chodníka prosíme zohľadňovať!

Trasa začína na západnom konci obce Stopfenreuth. Po prechode cez hrádzu vedie cesta na historickú lúku Brücklwiese, známu ako miesto, kde v zime v roku 1984 začal protihainburský protest – obsadenie Stopfenreuthských luhov ochranármi. Na jar kvitnú na tejto rozľahlej lúke viaceré druhy vstavačovitých rastlín (Orchideaceae). Cesta ďalej prechádza cez tiché mŕtve rameno s trstinovým porastom - Rosskopfarm, kde sa dajú dobre pozorovať vodné vtáky:

volavky popolavé, beluše, potápky hnedé alebo sliepočky vodné. Na balvanmi spevnených brehoch sa s obľubou slnia užovky obojkové. Pri Dunaji trasa odbočí na východ a vedie po vlečnej ceste- Treppelweg pozdĺž toku. Pri nízkom stave vodnej hladiny sa tu vyskytujú rozsiahle suché štrkové plochy s úžasnými naplaveninami. V lete je táto oblasť obľúbeným prírodným kúpaliskom. Lužná terasa (Au-Terrasse) poskytuje krásny výhľad na Dunaj z výšky. Trasa napokon vedie cestou Uferstraße naspäť do obce, kde končí.

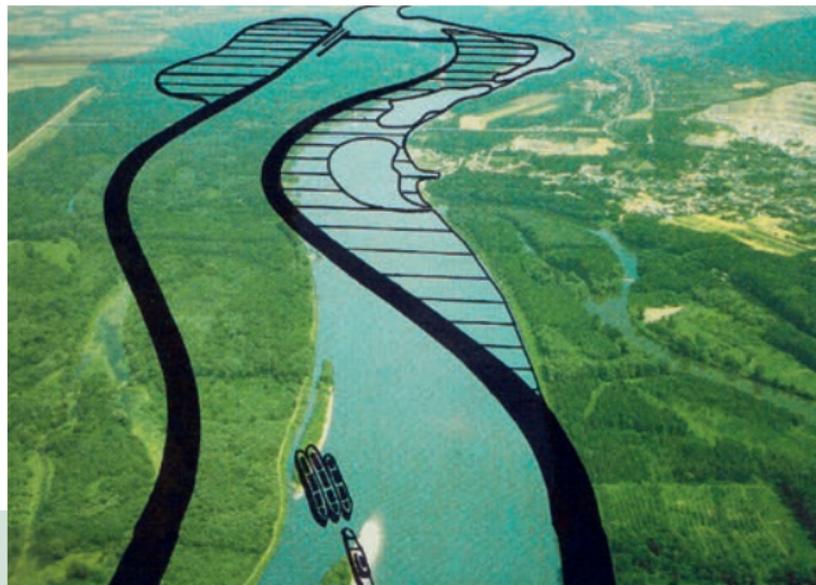
Pri Lužnej terase

Vznik Národného parku

V roku 1984 bol tento posledný úsek voľne tečúceho Dunaja so zachovaným lužným porastom ohrozený výstavbou Hainburskej hydroelektrárne. Všetky organizácie zamerané na ochranu prírody a životného prostredia začali protestovať voči danému projektu. Tisíce ochranárov a milovníkov prírody rôznych vekových skupín obsadilo lužné lesy okolo obce Stopfenreuth. Neúspešné pokusy polície rozohnať protestujúcich prinútilo federálnu vládu v decembri 1984 projekt pozastaviť.

Vláda požiadala vedecké kapacity o viaceré vedecké štúdie z tohoto územia. Ich najdôležitejším výsledkom bol dôkaz, že dané Dunajské luhy východne od Viedne spĺňajú štatút národného parku. Potvrdil sa aj fakt, že výstavba hydroelektrárne sa nedá zlúčiť s vyhlásením národného parku. Nastúpilo dlhé obdobie rokovaní a plánovania.

Nakoniec dňa 27.októbra 1996 podpísala Rakúska republika so spolkovými krajinami Viedeň a Dolné Rakúsko štátnu zmluvu o založení a zachovaní Národného parku Donau-Auen podľa článku 15a B-VG: ministrom životného prostredia Martinom Bartensteina, starostom Michaelom Häuplom a krajským hajtmanom Erwinom Pröllom. Podpísaním tejto zmluvy bol Národný park Donau-Auen oficiálne vyhlásený.

Poloha plánovanej hydroelektrárne

Pešie turistické trasy:

- Donau-Rundwanderweg – 3 km
- Hutweideweg – 6 km
- Keltenweg – 5,5 km
- Rund um den Braunsberg – 4,7 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Lužná krajina za hranicou národného parku
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- ||||| Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld
- | Vstup do národného parku
- i Informácie
- P Parkovisko

Hainburg an der Donau

V katastri Hainburg sa na relatívne úzkom území spájajú veľmi odlišné krajinné prvky. Dunaj sa tiesni medzi kopcami Braunsberg a Devínskou Kobylou a potom už tečie pomalšie a je aj širší. Reguláciou Dunaja začiatkom 20. storočia vznikli tzv. Hainburger Kastln, rozsiahle oblasti so stojatou vodou pozdĺž toku Dunaja.

Na vápencových skalách Braunsbergu sa rozrástli suché trávnaté porasty, v ktorých našli útočisko mnohé vzácne druhy živočíchov a rastlín. Lesy na svahoch kopca sú oveľa suchšie a odlišné od typickej lužnej vegetácie. Na malých územiach sa vyskytujú pozostatky bývalých pastvín.

Tu sa kedysi cez deň pásol dobytok pozháňaný od viacerých sedliakov, ktorý navečer pastier zaháňal domov k jednotlivým majiteľom.

Z náhornej plošiny Braunsbergu je panoramatický výhľad nielen na celú lužnú oblasť a pohorie Hundsheimer Berge, ale aj na Slovensko.

Klokoč perovitý

Okružná dunajská trasa – Donau-Rundwanderweg (3 km)

Východiskový bod: parkovisko pri Dunaji
-Donauparkplatz, verejná doprava: vláčikom S7 –
Železničná stanica Hainburg

Značenie: ■■■■■ **Predpokladaný čas: 1 hodina**

Turistická trasa je pri záplavách iba čiastočne prechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru chodníka prosíme zohľadňovať!

Už pár metrov za parkoviskom trasa prechádza jednou z najkrajších dunajských scenérií: dvoma tunelmi vyhlbenými v strmom skalnatom svahu Braunsbergu. Pri nízkej hladine vody sú tieto skaly v rieke jasne viditeľné. Na skalnatých svahoch často pobehujú srnky, mohutné porasty brečtana obrastajú balvany a stromy. Trasa sa potom odkláňa od toku a smeruje popri stojatých vodách

Hainburger Kastln. Na jar tu kvitnú snežienky, ktoré neskôr vystriedajú chochlačky duté. Cesta postupne stúpa do svahu kde v porastoch prevládajú javor poľný, hloh a klokoč perovitý. Skalnatý útes Rötelsteinfelsen je porastený špeciálnymi suchomilnými trávato-bylinnými porastami s prevládajúcim druhom rozchodníka bieleho, kde si našla útočisko aj chránená jašterica zelená. Cesta vedie ďalej do svahu cez les rozkvitnutý pečeňovníkmi trojlaločnými a modricami.

Tesne pred vyústením trasy na cestu Braunsbergstraße smerujúcu na vrchol Braunsbergu, odbočí chodník doprava a úzkou traverzou sa vracia naspäť k Dunaju. Ešte pred zostupom vás očakávajú nádherné výhľady do lužnej krajiny a na mesto Hainburg.

Chochlačka dutá

Trasa Hutweideweg (6 km)

Východiskový bod: parkovisko pri Dunaji
-Donauparkplatz, verejná doprava: vláčikom S7 –
Železničná stanica Hainburg

Značenie: ■■■■■ **Predpokladaný čas: 2 hodiny**

Turistická trasa je pri záplavách iba čiastočne priechodná.

Trasa spočiatku vedie popri Dunaji a stojatých vodách Hainburger Kastln. Na jar sa v tejto lokalite pária stovky žiab a ropúch, neskôr sú tieto vodné plochy plné hmýriacich sa žubrienok. Za skalnatým bralom Rötelsteinfelsen sa cesta vinie do lužného lesa, v jarných mesiacoch preplneného intenzívnou vôňou cesnaku medvedieho, odtiaľ doprava popri mŕtvom ramene, ktoré je zavodené podzemnou vodou iba v jarných mesiacoch. V okolí prostredí dominuje brest väzový a javor mliečny, čo je dôkazom toho, že dané podložie je oveľa suchšie. Postupne sa les presvetľuje a chodník vchádza na rozsiahlu lúčnu plochu, jednu z bývalých hainburských pastvín.

Trasa ďalej prechádza malým porastom jaseňov a javorov poľných, potom opúšťa územie národného parku a vedie krížom cez Hainburské golfové ihrisko, vybudované v roku 1977 na území bývalých pastvín, a vychádza na Devínsku cestu -Thebener Straße. Posledný úsek trasy vedie najprv cez vinohrady a potom opäť skalnatým terénom východne od podhorského kúpaliska (Bergbad) späť k Dunaju.

Pohľad zo zrúcaniny hradu Rötelstein

Keltská trasa – Keltenweg (5,5 km)

Východiskový bod: parkovisko pri Dunaji
-Donauparkplatz, verejná doprava: vláčikom S7 –
Železničná stanica Hainburg

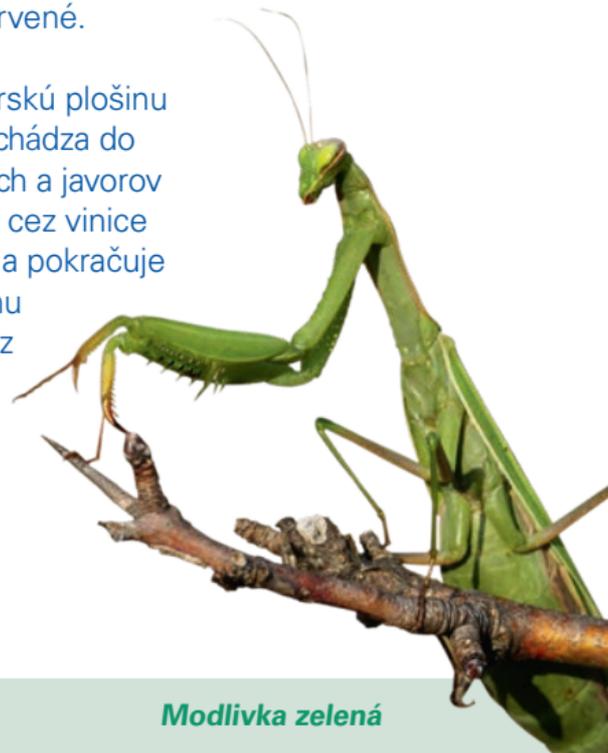
Značenie: ■■■■■ **Predpokladaný čas: 2 hodiny**

Trasa vedie mimo územia národného parku, zväčša
Prírodnou rezerváciou Braunsberg (Naturschutzgebiet
Braunsberg).

Z parkoviska trasa stúpa cez vápencové skaly hornou
Dunajskou okružnou cestou. Chodník prechádza suchými
lúčnymi porastami, kde na jar kvitnú kosatce nízke, neskôr
vstupuje do presvetleného porastu pajaseňov žliazkatých,
klokočov a hlohov. Po prechode cez cestu na Braunsberg
(Braunsbergstraße) sa chodník vinie agátovým porastom
do kopca. Popri trase sa objavujú viaceré poľovnícke
zariadenia, ako krmidlá a vysoké posedy, ktoré sú
dôkazom častého výskytu divej zveri na tomto území.

Po dosiahnutí vrcholovej plošiny Braunsbergu sa
návštevníkom naskytne pôsobivý 360° panoramatický
výhľad. Okolo keltskej pozorovateľne rastú v jarnom
období botanické rarity, ako kavyľ Ivanov a klinček peristý.
Ku koncu leta sa tu dajú pozorovať
modlivky a stepníky červené.

Trasa opúšťa Braunsberskú plošinu
smerom na východ a vchádza do
porastu dubov plstnatých a javorov
poľných. Odtiaľ sa vinie cez vinice
na úpätie Braunsbergu a pokračuje
smerom k podhorskému
kúpalisku Bergbad a cez
skalnatý terén späť k
Dunaju.

Modlivka zelená

Okružná trasa okolo Braunsbergu (4,7 km)

Východiskový bod: parkovisko pri Dunaji

-Donauparkplatz, verejná doprava: vláčikom S7 –
Železničná stanica Hainburg

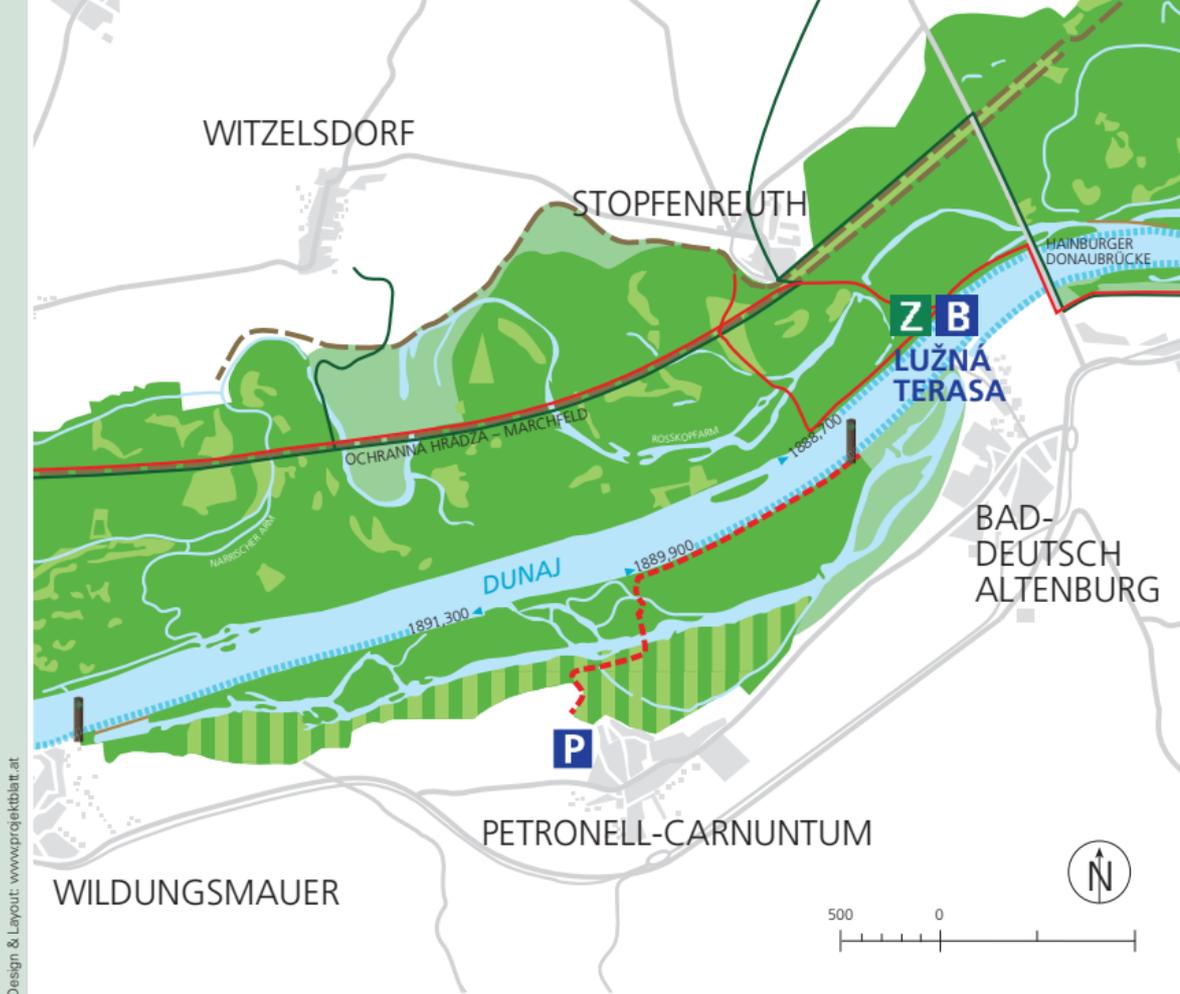
Značenie: ■■■■■ **Predpokladaný čas: 1,5 hodiny**

Trasa vedie mimo územia národného parku, zväčša
Prírodnou rezerváciou Braunsberg.

Po výstupe na hornú okružnú Dunajskú trasu je z chodníka na skalnatých svahoch rozsiahly výhľad na lužnú krajinu. Popri ceste stúpajúcej nahor sa na jar rozprestiera hustý koberec snežienok a chochlačky dutej. Potom chodník vstupuje na prvú veľkú lúku s výhľadom na východ, na Slovensko. Trasa prechádza cez Braunsberskú cestu, pokračuje hranicou lesa a úzkym lesným chodníkom sa vnorí do tichého hustého svahového lesa. Horské úbočie je na viacerých miestach porušené hlbokými priekopami a zosuvom pôdy, územím sa vinú viaceré prte. Postupne sa les presvetľuje, porasty borovíc sa miešajú s dubmi a javormi, až sa napokon chodník vynorí na južnej strane Braunsbergu. Na skalnatom podloží pokračuje trasa ďalej úzkou cestou lemovanou porastami krušiny jelšovej, vtáčieho zobu a hlohu. Viaceré vtáky sa v zime živia bobuľami týchto drevín. Cesta sa skoro nepozorovane pomaly stáča na západ a okruh trasy končí ďalším výhľadom na Dunaj.

Svahový les na Braunsbergu

Pešie turistické trasy:

- Wanderweg Petronell – 4,5 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Les – územie spolupráce
- Vodné plochy
- Obec
- Mokrade mimo NP
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld
- Vstup do národného parku
- Kemping
- Parkovisko
- Prírodné kúpalisko

Petronell-Carnuntum

Od roku 2016 sú veľké časti lužného lesa Petroneller Au súčasťou národného parku. Rozsiahle výskyty hustých porastov hybridných topolov sú dôkazom toho, že sa tento les predtým využíval na hospodárske účely. Na miestach bývalých výrubov sa pod dohľadom Správy národného parku vysádzajú druhy stromov typické pre lužný les: topol čierny, topol biely, jelša sivá, jaseň úzkolistý, čremcha a vrbý.

Charakteristickým rysom daného lužného územia je množstvo vodných plôch: okrem širokého dunajského ramena Petroneller Arm, aj viacero rozvetvených bočných ramien a depresíí, ktoré sú pri vyššej hladine vody napájané priamo dunajským tokom. Preto sa tu zdržiava aj veľa druhov vodného vtáctva.

Následkom nedostatočného prietoku vody v ramenách sa na ich brehoch začali rozrastať trstinové porasty, ktoré využívajú druhy: sliepočka vodná a potáпка malá. Niekedy sa tu dá pozorovať aj volavka purpurová. Pri nízkej hladine vody je vidno množstvo schránok lastúrníkov, čo svedčí o dobrej kvalite vody.

Petronellská trasa – Wanderweg Petronell (4 km)

Východiskový bod: parkovisko na konci cesty Lange Gasse (označené ako „Parkovisko pre návštevníkov luhov“ – „Parkplatz für Auwaldbesucher“)

Značenie: drevená smerovka s názvom „DONAU“
Predpokladaný čas: 1 hodina

Pri návrate z túry do východiskového bodu treba ísť tou istou trasou. Jednou z variant je trasa po vlečnom chodníku „Treppelweg“ až do Bad Deutsch Altenburg-u, pri vyššej hladine vody je však chodník uzavretý. Z parkoviska prechádza chodník pasienkami a lúkami s obrovskými dubmi a topolmi. Za rampou vedie trasa po lesnej ceste doprava, kde sa čoskoro objavia prvé výhľady na Petronellské rameno. Cesta vedie popri mŕtvom ramene a ponúka akustický zážitok: zvuky volavky popolavej, rybárika riečneho a sliepočky vodnej

– obyvateľov tunajších trstinových porastov. Z traverzy sa dajú pozorovať aj ďalšie druhy vodného vtáctva: kačice divé a beluše. Východne od traverzy je množstvo bobrích ohryzov. Trasa ďalej smeruje na sever popri hlbokej vodnej priehlbine, ktorá je rajom pre obožiteľníky a vážky. Posledný úsek cesty prechádza porastom orecha čierneho, ktorého žlté plody na jeseň šíria do okolia citrónovú arómu. Pri vstupe trasy na vlečnú cestu stojí imponantný topol biely, na ktorom sú viditeľné rysky znázorňujúce výšku záplavových vôd. Po vlečnej ceste „Treppelweg“ vedie chodník na východ s výhľadom na Schwalbeninsel (Lastovičí ostrov).

Vážka pásavá

Premena lesa v Petronellskom luhu

V roku 2016 sa územie Národného parku Donau-Auen zväčšilo o 260 ha luhu, ktorý je majetkom rodiny Abensperg-Traun. Táto nová časť lužnej krajiny zahŕňa: úseky medzi Dunajom a veľkým Petronellským mŕtvym ramenom - vrátane jeho západných častí, ako aj niektoré hodnotné oblasti svahového lesa. Pre ďalších 140 ha lužného lesa bola s majiteľmi podpísaná dohoda o dočasnej spolupráci. Pozemok farmy Abensperg-Traun sa podľa tejto dohody nebude využívať do roku 2038 na lesné hospodárenie, okrem vlastného zásobovania palivovým drevom.

Krajina, ktorá sa dlhodobo využívala na intenzívne lesné hospodárenie, by sa mala postupne premeniť na prirodzený lužný les. To si vyžaduje stále ľudské zásahy: lesné plochy s mladými hybridmi topoľov sú zámerné

premieňané, pričom sú čiastočne ponechávané niektoré solitéry stromov a cielene sú dosádzané druhy typické pre lužný les, ako napr. vrbu, topoľ čierny a čremcha. Podporuje sa aj rast domácich druhov stromov a krovín. Z dlhodobého hľadiska tak vznikne lesné spoločenstvo drevín rôzneho veku a maloplošné mozaiky rozdielnych vegetačných plôch.

Späť k prírodnému lesu

Maria Ellend

Na južnej strane Dunaja sa nad riekou na terénnej vyvýšenine rozprestierajú obce, ktoré sú prirodzene chránené pred povodňami. Jej svahy pozostávajú zväčša z drveného štrku, ktorý sa pri prudkých dažďoch dáva do pohybu. Tieto pohyby horniny sa dajú pozorovať aj počas túry. Vo svahovom lese sa miestami objavujú jednotlivé

porasty buka lesného, ktorý sa obvykle vyskytuje až na vyššie položených stanovištiach.

Pozdĺž Dunaja sa zachovali viaceré rybárske chatky s kladkovými vyťahovacími sieťami. Podustvy a mreny môžu v rieke chytať rekreační rybári len s povolením. Profesionálne

rybárčenie na Dunaji v Rakúsku zaniklo okolo roku 1950. Nezamrzajúca rieka je obľúbeným zimoviskom viacerých druhov kačíc, ktoré sem prilietajú zo severnej Európy. Hlaholka severská a chochlačka sivá sa tu zdržiavajú od novembra do februára. Kormorány sa ponárajú za potravou alebo sedia pri vode s rozťahnutými krídlami a sušia si perie.

Parkovacie možnosti pri vstupe do národného parku sú obmedzené.

Haslau

Ešte pred vyhlásením národného parku sa v Haslau zrealizovalo prvé sprietočnenie vedľajšieho ramena s tokom. Zníženie vlečnej cesty a sprietočnenie bočných hrádzok sú z dnešného pohľadu len minimálnym úsilím, ako dostať do lužnej krajiny viac vody. Pri záplavách sa

Kormorán

však v týchto miestach vytvára veľmi silný prúd. Prechod touto lokalitou sa vtedy stáva životu nebezpečným. Jadrová zóna národného parku – Mitterhaufen sa, podľa očakávania, vďaka týmto zásahom výrazne zmenila.

Regelsbrunn

Lužné územie Regelsbrunner Au bolo v roku 1989 od štátu odkúpené organizáciou WWF na základe dobrovoľnej finančnej zbierky. Vo vysadenom lese s hybridnými topoľovými porastmi dochádza k opakovanému lámaniu stromov, čím sa uvoľňuje priestor pre šírenie sa pôvodných druhov drevín. Na lámaní pobrežných porastov má svoj podiel aj bobor, ktorý takto vytvára vhodné suché a pozorovacie stanovišťa pre rybárika riečneho a kormorána. Silný prúd vody v danom území spôsobuje eróziu svahov, ktoré slúžia ako hniezdisko rybárikov. Popri ceste bujnie porast netýkavky žliazkatej, invázny druh rastliny, ktorý sa vo vlhkej pôde rýchlo šíri. Túto neskoro kvitnúcu rastlinu, ktorá je konkurenciou pre

žihľavu a černicu, navštevuje viacero druhov hmyzu. Na území obce Regelsbrunn sa pozdĺž dunajského pobrežia nachádzajú viaceré ostrovčeky, a štrkové pláže, ktoré sú pre verejnosť uzatvorené. Slúžia totiž ako hniezdiská pre chránené druhy vtákov, ktoré nesmú byť rušené (ako je napr. kulík riečny).

Kulík riečny

Design & Layout: www.projektblatt.at

Pešie turistické trasy:

- Maria Ellend - Haslau – 3 km
- Haslau - Regelsbrunn – 6 km
- Haslau Wanderweg – 3,5 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Mokrada mimo NP
- Turistická trasa 07
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- ||||| Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Ochranná hrádza – Marchfeld
- | Vstup do národného parku
- R Odpočívadlo
- P Parkovisko
- B Prírodné kúpalisko
- i Informácie

Maria Ellend – Haslau (3 km)

Východiskový bod: Maria Ellend, z hlavnej cesty oproti čističke vôd strmo do kopca ku vstupu do národného parku, verejná doprava: vlak S7 stanica Maria Ellend

Značenie: — **Predpokladaný čas: 1 hodina**

Táto turistická trasa je počas povodne, ako aj po povodni nepriechodná.

Trasa najprv vedie pozdĺž strmého svahu po úzkom chodníku. Už začiatkom leta sa tu vyskytujú húštiny žihľavy, netýkavky, ako aj černice, ktorej sladké plody sa dajú konzumovať od augusta. Potom cesta vedie popri mŕtvom ramene, kde hľadajú bobry potravu a často tu vídať aj lietajúce rybáriky. Od násypu smerom na východ sa rameno rozširuje. Tu majú svoj vodný biotop volavky, labute a v zime viaceré druhy kačíc. Skôr ako sa cesta

priblíži k Dunaju, prechádza cez vodnú priekopu, pri ktorej sú viditeľné stopy vysokej zveri a kuny.

Trasa ďalej pokračuje vlečnou cestou pozdĺž Dunaja. V zimnom období je tu síce dosť veterno, ale dajú sa tu aj veľmi dobre pozorovať vodné vtáky, ktoré sa zväčša zdržiavajú na protilahlom plytkom pobreží. Aj orliaky morské často krúžia nad týmto územím.

Trasa potom opúšťa pobrežie a prechádza po mäkkom dunajskom piesku k násypu Haslauer Traverse.

Rybárik riečny

Tematická trasa Haslau (3,5 km) „Chodník včelárika zlatého“ („Bienenfresserweg“)

Východiskový bod: parkovisko na východnom okraji obce Haslau an der Donau, príp. vlakom S7, zastávka Haslau. Smerovka s označením „Tematická cesta“ vás privedie na štart trasy, ktorá začína pri budove obecného úradu

Značenie: — **Predpokladaný čas: 1 hodina**

Okružná trasa je pri záplavách iba čiastočne priechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru chodníka prosíme zohľadňovať!

Trasa vedie z informačného miesta v Haslau cez obec a pri násype (Haslauer Traverse) vchádza do lužného lesa. Pozdĺž bočného ramena sa vinie do lužného lesa zaplavovaného dunajskými vodami. Na konci tohoto úseku je infopanel s dátumami a výškou dunajských

záplav. Chodník pokračuje pozdĺž priekopy (zavodnenej iba v období záplav), odbočí do svahového lesa a z neho sa opäť vracia k priekope, popri ktorej pokračuje k jednému zo zanesených močiarov. Trasa pokračuje chvíľu do kopca a ďalej dreveným mostíkom ponad svahový porast. Terén je tu podmáčaný vyvierajúcou vodou z prameňa a je obľúbenou lokalitou diviakov lesných. Potom trasa stúpa chvíľu do kopca, vedie okolo stanovišta plného vtáčieho spevu, opúšťa les a roklinou smeruje do poľnohospodárskej krajiny. Odtiaľ chodník smeruje k pozorovateľni pri strmom svahu, kde sa pri troške šťastia dajú pozorovať včeláriky zlaté počas hniezdenia. Nakoniec vedie trasa mimo lesa popri lúkach a poliach späť do východiskového bodu

Haslau – Regelsbrunn (6 km)

Východiskový bod: cesta Haslau Hauptstraße, potom po Berggasse alebo Donaustraße do kopca ku vstupu do národného parku pri násype Haslauer Traverse, vláčikom S7 zastávka Haslau

Alebo prístup: z obce Regelsbrunn: po Bauernzeile do kopca, pokračovať smerom doprava na Donaulände ku vstupu do národného parku, vláčikom S7 stanica Regelsbrunn

Značenie: **Predpokladaný čas: 1,5 hodiny**

Turistická trasa je počas povodne, ako aj po povodni nepriechodná.

Cez násyp - Haslauer Traverse vedie cesta k Dunaju, ďalej ide po zostupujúcej vlečnej ceste k premosteniu. Tunajšie bočné rameno bolo opätovne spojené s Dunajom, takže určitý čas v roku zásobuje lužnú krajinu vodou. Krátko

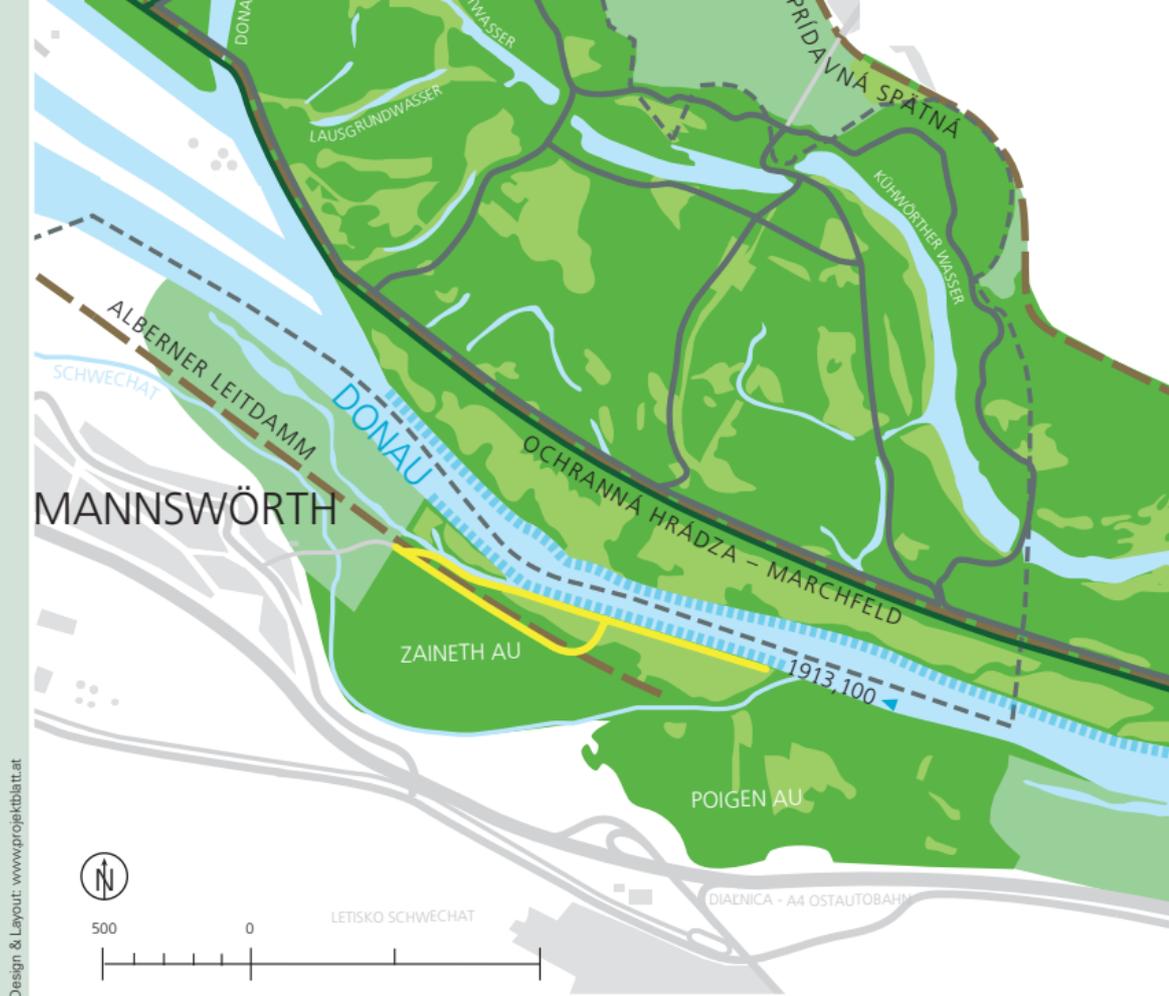
potom sa ide popri móle, kde kotví lodička prevážajúca turistov do Orthu.

Pobrežie je najprv porastené nízkymi vrbovými kríkmi a neskôr prechádza v štrkovité pláže. Tieto sú pre verejnosť uzatvorené, nakoľko sú hniezdiskom vzácnych druhov vtákov, ako napr. kulík riečny a kalužiak riečny.

Po asi dvoch kilometroch sa prichádza ku 1900. riečnemu kilometru, meranému od ústia Dunaja pri Suline v Rumunsku. Cesta pokračuje popri starej topoľovej plantáži, kde sa opäť začína rozrastať prirodzený lesný porast. Pri násype Regelsbrunner Traverse cesta opäť prechádza ponad bočné rameno, kde sa dajú pozorovať volavky popolavé a biele, ale aj potápače veľké, kormorány a labute.

1900. riečny kilometer

Pešie turistické trasy:

 Mannswörther Runde – 4 km

Legenda:

- Les
- Lúky
- Vodné plochy
- Obec
- Lužná krajina za hranicou národného parku
- Turistické trasy pre peších a cyklistov
- Cesty
- Povolený vstup na územie, kotvenie a kúpanie
- Hrádze

Mannswörth

Lužný les medzi Dunajom a sútokom potoka Schwechat s Dunajom je veľmi tichou lužnou oblasťou s hustými lesmi a rozľahlými lúkami. Na dunajskom brehu Alberner Leitdamms dominujú porasty topolových hybridov, ktoré už boli čiastočne nahradené pôvodnými druhmi lužných drevín.

Smerom k potoku Schwechat sa vyskytujú čoraz hustejšie lianovité porasty, ktoré vytvárajú dojem nepreniknuteľnej húštiny. Je to však iba zdanie: dané pokojné územie totiž láka vysokú zver, zajace a neprehliadnuteľné sú tu aj stopy diviakov.

Počas povodní dochádza k stretu mohutného Dunaja a úzkeho potoka Schwechat. Vtedy masa dunajskej vody

prúdi späť do Schwechat-u, a tým aj do luhov (Zaineth-Au), čím je lužný les vystavený spätnému toku vody.

To, že vysoká hladina vody tu nie je zriedkavá, dokazujú stopy po povodniach viditeľné na stromoch a rybárskych chatách, ktoré sú postavené na drevených pilotoch.

Plamienok

Okružná trasa Mannswörther Runde (4 km)

Východiskový bod: parkovisko na konci ulice Zainethbrückengasse (vodáreň), prejde sa cez potok Schwechat a asi po sto metroch sa príde ku hrádzi Alberner Leitdamm

Značenie: **Predpokladaný čas: 1 hodina**

Turistická trasa je pri záplavách iba čiastočne priechodná alebo celkom uzatvorená. Uzáveru chodníka prosíme zohľadňovať!

Od hrádze Alberner Leitdamm trasa prechádza úzkym lesom. V lete vytvárajú liany plamienka a chmeľu na okraji lesa zelené závesy. Hustý podrast tvorí žihľava a kríky černice. Popri zahatanom mŕtvom ramene vedie trasa k Dunaju a popri ňom vlečnou cestou smeruje na východ.

Prechádza na otvorené lúčne priestranstvo, ktoré je veľmi veterným územím. Na oboch brehoch Dunaja sa doposiaľ zachoval rybolov pomocou vysutých sietí na kladke.

Pozdĺž rozľahlej lúky prechádza trasa k ústiu potoka Schwechat, kde sa na jeho oboch brehoch hromadí obrovské množstvo jemného piesku. Okolité lúky obývajú zajace a bažanty. Na jeseň sú lúky lemované typickou vegetáciou rastúcou popri cestách, ako je vratič, zlatobyľ, turan a palina. Trasa sa napokon vracia spojovacou cestou na hrádzi a popri zalesnenej oblasti, kde sa hybridné topole nahradili typickými lužnými drevinami, späť k východiskovému bodu.

Zajac poľný

Informačné strediská v Národnom parku

Sme radi, že vás môžeme privítať v našich návštevnických centrách Národného parku Donau-Auen!

Centrum národného parku –zámok ORTH (schlossORTH Nationalpark-Zentrum) je hlavnou vstupnou bránou do lužnej krajiny. O tom svedčí aj multimedialna výstava DonAURäume, vstupná miestnosť Nationalpark-Lounge, ako aj areál plný vzrušujúcich zážitkov- Zámocký ostrov. Vyberte sa so sprievodcami prírodou národného parku na výnimočnú prieskumnú cestu!

schlossORTH Nationalpark-Zentrum

Schloss Orth, 2304 Orth/Donau

Tel. 02212/3555

e-mail: schlossorth@donauauen.at

www.donauauen.at

V Dome národného parku Viedeň-Lobau (nationalparkhaus wien-lobAU) sa zoznámite so zaujímavosťami viedenskej časti národného parku. Časť Lobau sa prezentuje na

vzrušujúcej výstave tonAU, otvorené priestory okolo centra zasa ponúkajú mladým i starším návštevníkom relax a odpočinok.

nationalparkhaus wien-lobAU

1220 Wien, Dechantweg 8

Tel. 01/4000-49495, e-mail: nh@ma49.wien.gv.at

www.nph-lobau.wien.at

Stadt
Wien

Forst- und
Landwirtschaftsbetrieb

Zámok Eckartsau, sídlo podniku Nationalparkbetrieb Donau-Auen der Österreichischen Bundesforste (Spolkových lesov Rakúska), je vybavený expozíciou o Národnom parku a informačným centrom s kaviarňou. Tunajší rozľahlý zámocký park bol originálne zrekonštruovaný podľa historických plánov. Ďalšou ponukou sú sprievodcovské služby v zámku.

Schloss Eckartsau

Nationalparkbetrieb Donau-Auen, ÖBf AG

2305 Eckartsau, Schloss

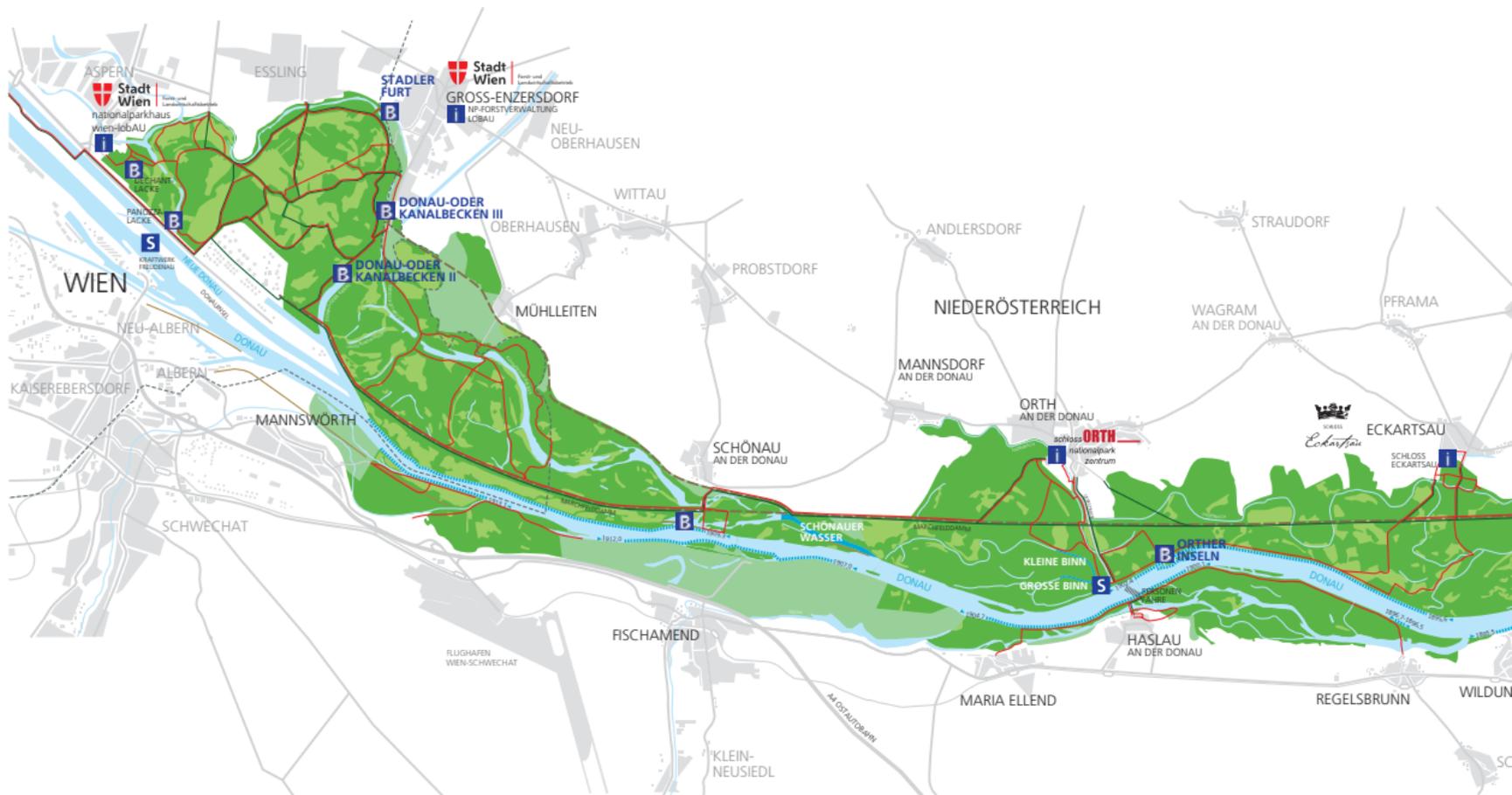
Tel. 02214/2335

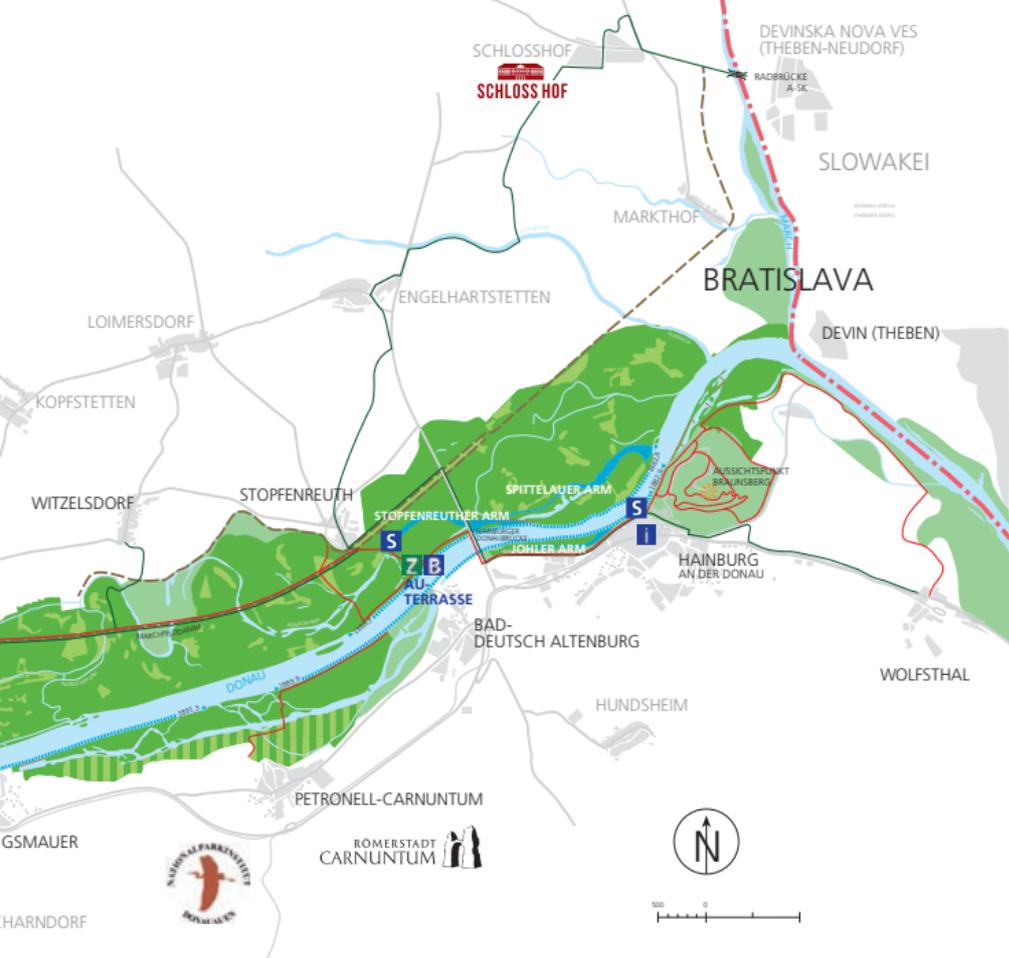
e-mail: infostelle.donauauen@bundesforste.at

www.schlosseckartsau.at

ÖSTERREICHISCHE
BUNDESFORSTE

- les
- lúky
- Les – územie spolupráce
- Vodné plochy
- obec, cesty
- Mokrade mimo NP
- Pešie a cyklistické cesty
- Turistické cestičky
- Protipovodňová hrádza - Marchfeld
- Štátna hranica
- Hranica spolkovej krajiny

- S Miesto na prístávanie plavidiel
- B Prírodné kúpalisko
- Z Kemping
- I informácie

Jazda na bezmotorových člnoch povolená

1900 1950 Prístávanie plavidiel, vstup na územie, kúpanie -povolené

Design & Grafik: www.projektblatt.at/Angela Batik

Informujte sa ohľadom
našich sprievodcovských
programov v Národnom
parku – tešíme sa na vás!

Forst- und
Landwirtschaftsbetrieb

schlossORTH Nationalpark-Zentrum

Tel. +43(0)2212/3555, Fax +43(0)2212/3450-47

e-mail: schlossorth@donauauen.at

www.donauauen.at

